

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3500 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLYSZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM

Az aratók nyomában

Írta: Radnóti István.

Esőben, napsütésben áll a nagy munka: az aratás hetek óta. Most nincs hétköznap, vagy vasárnap, nincs nappal vagy éjszaka, nincs pihenésre idő, egy rátában kell a magyar gazdának megbirkózni a nagy kalásztengerrel, — a neki lendített kasszát végig kell vinni köteleességből, becsületből — mindennapi kenyérért a beláthatatlan gabonamezőkön. Csak ha a nap elfordul a földtől és az ég áldása talán már tulajdonosan is venni kezdi a földet, akkor áll meg szükségből az aratás: a magyar nép szíve-lelkéhez elszakíthatatlanul odanőtt igaz munka. Ha az aratógépek tökéletes formáját fogják a gépgyárak ezerszám ontani, ha a föld megmunkálásától kezdve a betakarásig minden gazdasági munkát pontosan megszerkesztett, biztosan és olcsó gépek végezhetnek, a magyar gazda talán akkor is meg fog maradni a suhogó kassa mellett, mert az aratás nálunk nemcsak elvégzendő megfizetett munka, hanem a vérből, fajtánkból eredő, rögből fakadó hagyományokkal szentelt, apáról-fiúra szállt magyar virtus.

Nálunk Magyarországon mindig különös és megpecsült jelentősége volt az aratásnak. Mig kint a földeken verejtékes homlokkal dülnek neki a rendnek az arató magyarok ezrei, addig bent a hivatalokban, a városok berkaszárnyaiban az íróasztalok felé görnyedni emberek az ablakon keresztül az eget, az időt nézik, az újságok pedig aggódva regisztrálják az időjárás szeszélyes változásait. A napsütésnek együtt örül ma mindenki s az esők miatt együtt kesereg a gazdával ma minden jóérzésű magyar.

De nem is lehet másképen. Itt, ahol a lakosság háromnegyedrésze ennek az Istenáldotta földnek megmunkálásából él, úgy az államhatárolomnak, mint a megángazdaságnak minden legapróbb megmozdulásában is nyomon kell követnie az ekét vagy a kasszát, de legelső sorban a természet láthatatlan szeszélyeit. Ha az Isten megáldja a gazda két kezemunkáját és a vigan pőfékelő gőzmasina nyomán a cséplőgép dobja sűrűn veri ki az acélos, drága szemeket, akkor a kereskedő, az iparos, a hivatalnok nehéz élete, kinődása is könnyebbé válik. Ha a gazda megtárlja roskadásig telik a dusan eresztett gabonával, akkor a teli hombár biztos érzésével önértetesebben, merészebben emelheti fel a fejét ebben a zürzavaros pánikszerű Európában az a maroknyi magyar nép, melynek eddig a gyalázatos békekötés óta csak megalázkodásokban, meghunyászkodásokban és megrugdosásokban volt része. Történelmünk jelenlegi legkülső mélyebb évei szomorú biztossággal tanítottak meg bennünket arra: a népek harcában nem az igazság felemelő tudata hozhat sike-

reket, hanem a földben, a polgárok karjában és agyában rejlő nemzeti erő biztosíthat győzelmet, boldogulást és megbecsülést.

A körülöttünk táncot járó kis Potemkin-államcskák, földjeinken ideig-óráig vegetáló népek ezeréves múltunk, történelmi határaink és kultúr-fölényünk dacára továbbfolytatják kardnélküli hadjárataikat ellenünk, egy jó termés, egy nagy gazdasági erőfeszítés azonban meghunyászkodásra, egyezkedésre kényszeríti a redutaltság tudatára ébredő ellensé-

geinket. A koldustarisznyás felett könnyedén néznek el, bármennyire is sirja igazságát, az autón robogót azonban még ellensége is megüvegei. Mennyire hízolva, udvarolva nyilatkozgatnak rólunk az európai diplomata máris, mert érzik a csűrűbe, a kincstárba gyűlő új élet gazdasági függetlenségét jelentő szelét és az új szellő mellett milyen hamar észreveszik megcsontoltságunk és igaztalan letiprottságunk tarthatatlan állapotát. A jó termés ma a legjobb irredentizmus, erő és hata-

lom, mely előtt térdet, fejet hajt mindenki.

Ezért féltő, aggódó lelkiállattal nézünk a borongós eget és szivből örülünk a jó napsugaras időnek. A magyar aratók kasszája az 1926-ik esztendőben pedig rátartibb és büszkébb virtussal versenyezzen, mert a keresztekbe gyűlő kérék nemcsak egy kis család életét fogják az új termésig jelenteni, hanem egy egész ország hatalmának, boldogabb jövőjének megdönthetetlen alapjait építik.

A magyar agrogeológusok egymillió hold szikesföldet hódítanak vissza a termelés számára

Szédületes perspektívát nyitnak a szíkjavítási kísérletek - A nemzetközi talajtani konferencia résztvevői a Hortobágyon és a Pallagon

Treitz Péter nyilatkozata a „Hajduföld“-nek

(A Hajduföld tudósítójától.) A nemzetközi talajtani kongresszus résztvevői, akik között számos kiváló, európai hírű tudós van, magyarországi tanulmányutjuk során csütörtökön reggel

a Hortobágyra rándultak ki.

Az egész magyarországi tanulmányút céljára a Máv. üzemvezetősége két I. osztályú Pullmann-kocsit bocsátott rendelkezésre és ezekkel mentek ki a Hortobágyra is.

Reggel fél nyolckor indultak a nagyállomástól és 10-től 11 óráig a halastónál tartózkodtak. Utközben — már a vonatról is — a debreceni és pesti tudósok szolgálták érdekes felvilágosításokkal a mezőgazdasági és agrogeológiai vonatkozású dolgokra nézve.

A halastavaktól a csárdához mentek, ahol a híd közelében négy nagy gödör volt asva, melyekben a tudósok hosszu ideig

tanulmányozták a talajszelvényeket

s élénk megbeszélést folytattak a

Látogatás a pallagi Gazdasági Akadémián

Mind ezekért azonban bőségesen kárpótolták a tudósokat az a pompás és figyelmes fogadtatás, melyben a Pallagon a Gazdasági Akadémia és annak kiváló vezetői részesítették őket.

Az akadémia délután 5 órakor a HÉV. különvonatán rándultak ki a kongresszus résztvevői. A helyi vasút végállomásánál Vargha Kálmán, az akadémia kitűnő igazgatója várta a vendégeket, akiket néhány rendkívül meleg szóval üdvözölt magyar és német nyelven, kifejtve hogy a gazdasági akadémián 400 hallgatónak tanítják az agrogeológiát.

A vendégek ezután a kiásott gödörkhöz vonultak és részletesen tanulmányozták a talajtani szelvényeket. A Gazdasági Akadémia különben érdekes talajtani profilokkal

látottakról. Fél 1-ig tartottak a talajtani vizsgálatok, majd ismét visszatértek a csárdához, ahova felrobogott a ciframénés és a külföldiek nagy ámulatra egy 64 éves csikós végzett pompás lovasprodukciókat.

Az ebéden felszólalt dr. Leiningen-Westburg gróf — aki egyébként az Aradon 1849-ben kivégeztetett Leiningen tábornok unokája — és indítványozta, hogy Treitz Péter m. kir. főgeológus feleségét válasszák a kongresszus tiszteletbeli tagjává. A résztvevők általános lelkesedéssel fogadták ezt az indítványt. A vendégek különvonattal tértek vissza a Hortobágyról, melyről a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak, annak ellenére, hogy a rendezés körül érthetetlen és bosszantó hibák mutatkoztak. A csárdában csak a vendégek érkezésekor értesültek arról, hogy ebéd kell hatvan személyre. Így aztán nem csodálatos, hogy az ebéd gyenge, a sör meleg volt.

A külföldiek látogatása alkalmával Vargha Kálmán igazgató, valamint Széll László és Erdélyi János professzorok szolgálták értékes felvilágosításokkal a vendégeknek, akiknek tiszteletére este az Akadémia menszáján kitűnő vacsora volt. Altalában véve az egész látogatás során úgy a magyar, mint a külföldi vendégeket valóságos elragadtatással fogadták és az akadémiai professzorok mindenre kiterjedő gondos figyelme és lekötöző szívesessége.

A vendégek este tértek vissza szállásaikra a Bükösi s a mai napon meglelték a klinikákat, majd kirándulnak a hajdusoboszlói hőfürdőhöz, és onnan utaznak vissza Bud. pest felé.

Treitz Péter m. kir. főgeológus nyilatkozata

A Hajduföld munkatársának alkalma volt beszélgetést folytatni Treitz Péter m. kir. főgeológus, főbányatanácsossal, a tanulmányút vezetőjével, akit felesleges bemutatnunk a magyar publikumnak, mert mint kiváló szaktudóst külföldön is mindenütt ismerik, becsülik s

neve világviszonylatban is súlyt, értéket jelent.

Treitz Péter főgeológus a következőket volt szives mondani munkatársunknak:

— A magyar agrogeológiai osztály a Darányi idejében volt a legnagyobb és Darányi után mindig kisebb lett, míg 1914-ben megszüntették. Elvitték a laboratóriumukat és így megbénították a magyar agrogeológusok munkáját. Azonban ennek ellenére mégis sikerült az ország átnézetes térképét elkészíteni. Ezt a munkát 1911-től 18-ig ketten csináltuk: Timkó Imre és én. A térkép harmadik, amit ebben az irányban készítették, mert az elsőt az oroszok, a másodikat a ro-

mások csinálták. A római kongresszuson 1924-ben mutattuk be a térképet, amelyet el is fogadtak, mert olyan térképeségi modorban készült, amely

a világtérképek alapjait szolgálhat.

1925-ben Berlinben Európa talajtérképének szerkesztő bizottsága megvitatta a térképet és azt az óhaját fejezte ki a Magyar Földtani Intézet igazgatósága előtt, hogy a térképet szerelné a természettel összehasonlítani.

A tudósok utja az országban

Nopcsa Ferenc báró asszal vette át a Földtani Intézet igazgatóságát, hogy az agrogeológiát ismét a régi színvonalra emeli. Az ő közreműködésével folytatott visszavonult régi laboratóriumunkat a sikerült megszerveztünk a kongresszust, melynek meghívóit a külügyminisztérium küldötte szíjjel. A konferencia utasítására (informationsreise) térképes utikálást is adtunk ki. Sopronban, Magyarországnak legnedvesebb részén, Zala megyében, a Balaton környékén a nagyszerű bortermő talajokon, majd a nagyföldön, Karcagban a száraz, Hortobágyon pedig a legszárazabb talajokat tanulmányoztunk. Karcagban a konferencia résztvevői között nagy meglepetést keltett az ottani szikjavítási kísérletek pompás eredménye és nagyszerű sikere, mert ez, ha például Oroszország déli részén a sok ezer négyzet kilométernyi szikes területen alkalmaznánk, olyan perspektívát nyit, amely a világ népességének kenyérral való ellátására óriás jelentőségű és kihat az egész világra.

Arra a kérdésre, hogy Magyar-

országra nézve mit jelentenek a szikjavítási kísérletek, a következőkben felelt a kiváló tudós:

— Est csak egy példával fogom illusztrálni. Magyarországon 1 millió hold szikes terület van. Két hold szikes földön csak három birka él meg, de 3 hold megjavított területen egy öttagú magyar család. Ha ezt az egymillió holdat visszahódítjuk a termelés számára, az államnak hatalmas jövedelmet és számtalan magyar családnak megélhetést és kenyeret adunk.

A múlt évben még teljesen terméketlen földön a javítás után ebben az évben már 15 mássás buza-termés volt. Egy holdnak a feljavítása 3 és fél millió koronába kerül, de ez az összeg már az első évben visszatérül a gazdának.

A Magyar Földtani Intézet igazgatója, Nopcsa Ferenc báró mindjárt megértette ennek a kérdésnek országos fontosságát és az agrogeológiai osztály munkáját olyan irányba tereli, hogy abból a mezőgazdaságra közvetlenül haszon szármassék és az agrogeológia ne pusztán elvont tudomány legyen, hanem szoros kapcsolatot találjon az élettel.

Ez idő szerint hat kémikus és agrogeológus, valamint hat botanikus, tehát összesen 12 tudós dolgozik a szikes felvételén és remélhető, hogy az év végére a Nagyalföld szikes részeinek természettudományi tanulmányozásáról terjedelmes, alapos, terjedelmes monografiát szolgáltatunk be.

Nopcsa Ferenc báró igazgató személye, nagy tudása biztos garancia, hogy a megindult talajtani vizsgálatok teljessé válnak és hogy a magyar közgazdaságnak rendkívül jövedelmező forrása lesz, ha a szikjavítás megtörténik.

A tanács csütörtöki ülésén felolvasták a miniszter által kifogásolt felterjesztést és úgy találták, hogy annak hangja a legtisztább, azonban egy tévedés folytán a feliratba nem azt írták bele, hogy „nem nyugodhatunk bele a miniszter döntésébe”, hanem úgy szövegezték meg a mondatot, hogy „a közgyűlés a

miniszter válaszd nem veszi tudomásul.”

I yenformán asztán a város elesett a 12 millárdtól és a debreceni lakásigénylők továbbra is várhatják, hogy egyszer majd olyan lakásokat is épít a város, melyeknek béreit ők is meg tudják fizetni.

A német császár vissza akar térni a trónra

Követeli a versaillesi szerződés visszavonását

Newyork, augusztus 5. Bernstein Hermann író, a „A békéhez vezető út” című könyv szerzője Doornból a következő levelet kapta:

„Az egyetlen út, amely a békéhez vezet, az, ha elismerik, hogy Németország a háború földészésében ártatlan és érvénytelenítik a Németországra vakmerően rákényszerített versaillesi békeszerződést és helyre-

állítják Németországban újra a monarchiát császárra alatt.

Ezeknek a feltételeknek teljesítése nélkül sohasem lesz béke.

A német császár harminc esztendőn keresztül meg tudta őrizni a világbékét. Isten segédelmével meg fogja tudni tovább is őrizni.

Ófelsége a császár legfelsőbb parancsára. Gróf Finckenstein.

Ujrafelvétel Ottó ékszerész meggyilkolásának ügyében

A védőügyvéd szerint nem Bedő és Dula voltak a gyilkosok

Budapest, augusztus 5. A meggyilkolt Ottó ékszerész meggyilkolásának ügyében Király Aladár dr. ügyvéd ujrafelvételt szándékozik kérelmezni, mert olyan adatok jutottak birtokába magányozás során, amelyek szerint az elítélt Bedő József és Dula József politikai merényletet terveztek és amikor a rendőrség emiatt elfogta őket,

Ottó ékszerész meggyilkolását vállalták magukra,

hogy szabaduljanak a rendőrségtől,

abban a reményben, hogy mire a vizsgálóbíróhoz kerülnek, ugyanis előkerül az igazi gyilkos és őket a vizsgálóbíró szabadlábra fogja helyezni.

A magányozás úgy reménykedik, hogy Bedő és Dula az új eljárás tisztázza fogja.

A nyomozók megnevezik az igazi gyilkos személyt

és kéri annak sürgős letartóztatását, valamint a nyomozás azonnali megindítását.

Szeptemberben nem kezdhetik meg a tanítást az iparostanonciskolában

Az esőzések miatt késedelmet szenvedett az építkezés befejezése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Még a kora tavasszal megkezdtek ugyan a Csapó-utcán az iparostanonciskola építését, amelynek teljes befejezését a vállalkozók szerződésileg is szeptemberre ígérték meg. Azonban a nyár folyamán tartó hosszú, esős időjárás miatt az építkezési munkálatok nem haladhattak a kellő gyorsasággal, most az a helyzet, hogy az iparostanonciskola még

szeptember végén sem lesz olyan állapotban, hogy a tanítást meg-

kezdhessék,

és pedig nagy veszteséggel járna. A városi tanács erre való figyelemmel csütörtöki ülésében elhatározta, hogy az építési vállalkozóhoz szigorú felhívást intéz, hogy a munkálatokat mielőbb, már

szeptemberre fejezze be,

mert a város ellenkező esetben szerződésben biztosított jogával fog élni s kénytelen lesz az építési vállalkozót késedelmi bírsággal sújtani.

Radiolaboratorium Debrecenben

Bátosy Béla okl. gépészmérnök és Köhler Lajos megnyitották a vidéken eddigéle egyedülálló radiolaboratoriumot. A két kitűnő radio-technikus Plac-utca 40. szám alatti helyiségében serény munka folyik. Sajátkezűleg szerelik a megrendelt készülékeket, javítják és saját rendszerük szerint átalakítják a rossz és süket apparátusokat, accumulatorokat készítenek, s mindezt a legkiválóbb s általuk felülvizsgált anyagok és alkatrészek felhasználásával. Amatőröknek szaktanácsot adnak, kapcsolási vázlatokat készítenek díjmentesen, s raktáron tartanak mindenemű radioalkatrészt.

Örömmel üdvözljük ezen a radiokedvelő körönség szempontjából is szükséges új vállalkozást.

Kétszobás

butorozott szobát keresek fürdőszobával esetleg konyhasználattal uri családnál.

Ajánlatot e lap kiadóba „1926” jellegre

Pénztár-blokk

öt féle betűjezéssel kapható bármily mennyiségben lapunk kiadóhivatalában Plac-utca 59. sz.

Aláírták az oláh-francia szövetségi szerződést

Bukarest, augusztus 3. A Lupta értesülése szerint Diamandi párisi oláh követ hosszas tárgyalások után, az oláh kormány nevében aláírta az oláh francia szövetségi egyezményt. A szerződés a lengyel-román egyezmény mintájára készült és kiegészítődött Romániának a háború óta kötött egyezmények ama klauzuláival, amelyek a „béke és konszolidáció művét” hivatottak szolgálni.

Nem terjesztik ki Derecetre a kislakás-építő akciót

A közgyűlés második felterjesztését a minisztérium hangjánál fogva nem is veszi tárgyalás alá

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város törvényhatósági bizottsága már jó néhány hónapja feliratot intézett a népjóléti miniszterhez, akitől azt kérte, hogy

a kislakásépítő akciót terjessze ki Debrecenre is

és állami kislakás építésére adja vissza azt a 12 millárd koronát, amelyet Debrecenben kincstári házhaszonrészesedés címén befizettek. Bár a város vezetősége elég alaposan megindokolta a kérelmet, a népjóléti miniszter elutasító választ adott és leiratban közölte, hogy a kérelem

indokai helytállóak ugyan, azonban még sem áll módjában a 12 millárdot visszautalni. A közgyűlés foglalkozva a miniszter elutasító leiratával úgy határozott, hogy ismételt feliratot küldjön a miniszterhez és még részletesebben megindokolva a kérelmet, ismét kéri a 12 millárdot.

A második leiratra a népjóléti miniszter most válaszolt és pedig igen velősen, amennyiben a leirat így hangzik:

„A népjóléti minisztérium a felterjesztést hangjánál fogva nem is veszi tárgyalás alá.”

MEGJELENT!

AGYAGFALVI HEGYI ISTVÁN
HATALMAS IRREDENTA VERSKÖTETE

„A VÉRES KARDOT KÖRÜLHORDOZOM”

Kapható a Hajdúföld könyvostályában (Plac-utca 59. szám alatti) 40000 koronáért

MEGJELENT!

Egy megnyuzott tehén husából hatvanan ettek és harmincan lépfenét kaptak

Tömeges lépfenés megbetegedés a Bellegelőn

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nagyközségi lelkiismeretlenség és gondatlanságból származó tömeges megbetegedés történt a napokban a Bellegelőn, aminek még ilyen súlyos következményei lehetnek.

Szekeres Jánosné Irén-utca 22. szám alatti lakos ugyanis ma délelőtt *iszonyu kinok között összeesett*. Senki sem tudta, hogy az egyébként egészséges asszonynak mi baja lehet és a mentőkhöz telefonáltak, akik Szekeres Jánosné azonnal kiszállították a klinikára, ahol minden kétséget kizárólag megállapították, hogy

Szekeres Jánosné lépfenés megbetegedést kapott.

Természetesen azonnal értesítették az esetéről a bellegelői csendőrséget, amely szigorú vizsgálatot indított meg a különös ügyben. A nyomozás csakhamar teljes eredményre vezetett. A csendőrök megállapították,

hogy pár nappal ezelőtt *Diószegi Ferenc és Benkócs Pál* napszamosok *Tóth Andrásné Bellegelő 160. szám alatti lakos elhullott lépfenés tehénét megnyuzták* s

a lépfenés húst szétosztották maguk között, amit azután családtagjakkal és ismerőseikkel jórészen el is fogyasztottak.

A nyomozás pontos megállapítása szerint a husból hatvanan ettek és mintegy

harmincan lépfenés fertőzést kaptak.

Ezeknek mindegyikét bevitték a klinikára, ahol *mindannyiuknak injekciót adtak be.*

A csendőrség a nyomozást tovább folytatja és amint befejezést nyer, *megindítják a büntető eljárást* a lelkiismeretlen napszamosok ellen, mert őket terheli a felelősség a tömeges lépfenés megbetegedésért.

A kilenc éves Simon János agyonlőtte hat éves hugát

Tragikus szerencsétlenség Berettyóújfaluban

(A Hajdúföld tudósítójától.) Tragikus szerencsétlenség történt szerdán délelőtt Berettyóújfaluban, ahol *Simon János 9 éves gyerek a leventeoktató puskával véletlenül agyonlőtte 6 éves hugát, Simon Erzsébetet.*

A két gyermek anyja a tanyán lakó szüleit ment meglátogatni. A gyermekek — egyedül lévén otthon — mindent sorra kutattak és Simon János az egyik szekrényben puskagolyóra akadt. Az egyik szekrény mellett a puskát is megtalálta s egy golyót beleillesztett a puská csővébe s előre eresztette a závarzatot. *Mindent a puská előtt állva figyelte*

a huga. Simon János pedig addig forgatta a fegyvert, míg véletlenül elrántotta a ravaszt s a *puskagolyó Simon Erzsébet homlokán keresztül halott.*

A 6 éves kislány holtan esett össze a szoba közepén.

A puská dörrenésére a szomszédok is előszaladtak, majd előkerült a csendőrség is és megindította a vizsgálatot. Dr. *Preinseberger Jenő* vizsgálóbíró csütörtökön délelőtt telefonon utasította a berettyóújfalui járásbírószéket a vizsgálat tovább folytatására. Az áldozatul esett *Simon Erzsébet* csütörtökön délután boncolta fel a községi orvos.

Debrecenben ismét szaporodott a tifuszmegbetegedések száma

A közigazgatási bizottság ülése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város közigazgatási bizottsága csütörtökön délután ülést tartott, a melyen dr. *Tüdös Kálmán* tiszti főorvos a közegészségügyi viszonyokról a következő jelentést terjesztette elő:

A közegészségügyi állapotok júliusban általában a viszonyokhoz képest kielégítőeknek mondhatók. A halálozás nem volt túlságosan sok és így

a természetes szaporodás 67-ot felelt ki.

A hevenyfertőző betegségek közül a hasihasnyalék némi szaporodást tüntet fel. Valószínű, hogy része van ebben a szokatlanul nedves időjárásnak, mely különösen a hónap végén egészen őszi jellegű volt. Viszont ugyanez lehet az ok, hogy a gyümölcssevés idején beállani szokott vérhas csak szórványosan mutatkozott. A kanyaróesetek száma jelentősen csökkent.

Bejelentett: vörheny 18, kanyaró 50, roncsló toroklob 8, szamárhurut 13, hasihasnyalék 11, vérhas 4, járv. fültömrigylob 3, bányahimlő 2, gyermekági láz 2 eset. Halállal végződött 1 hasihasnyalék, 2 vérhas, 1 gyermekági láz és 1 szamárhurut megbetegedés. A vízvezeték és a használatban levő közkutak víze

egy kivétellel kifogástalan volt.

A Hatvan-utcai kert, Gohér-utcában levő mélyfürású közút vízé ellen panasz merült fel. Személyesen teljesített szemle után meggyőződött afelől, hogy a kut elhelyezése nem megfelelő, mert mélyedésben fekszik, hova minden szennyvíz odafolyik.

Az élelmiszerek elárusítóival és a piacokon eszközölt vizsgálatok kapcsán több feljelentés történt, részint tisztálatlanság és romlottság miatt,

részint pedig azért, hogy az élelmiszerek kellően betakarva nem voltak. Ez utóbbi körülmény annyival is fontosabb, mert az idei nyáron a legyek szokatlanul elszaporodtak.

A sok esőzés folytán különösen a város második övezetében számos épület fala átnedvesedett.

A védőhímlőoltások alkalmával május és júniusban az összes tanyai iskolák közegészségügyi szempontból megvizsgáltattak. Több hiány tapasztaltatott. Így a nagymacsi, nagytelepi, nagycseri és halápi iskoláknál merültek fel hiányok.

A hiányok olyan természetűek, hogy az iskolai ifjúság egészségi állapotát károsan befolyásolják.

A köztisztaság a belvárosban általában javult.

Született összesen 180 fiú, 125 nő, meghalt 101 férfi, 87 nő. Házasra lépett 71 pár.

Ezután *Lánczy Gyula* pénzügyigazgató, miniszteri tanácsos terjesztette elő Debrecen adózásáról szóló jelentését.

A múlt hónap folyamán Debrecen-

ben a következő adók folytak be: Állatforgalmi adó 411,135.580, általános forgalmi adó 476,780.118, fényüzési adó 219,679.555, illetékek 600,979.918, határvámjövődék 2 millióard 228,770.000, állami kölcsön 7,135.350 papírkorona és 28.585 aranykorona, mint egyenesadó.

Egy bestiális leány kegyetlenkedésével siketnéma öccsével

A szerencsétlen 11 éves fiút a disznóólba zárta és nem adott neki enni

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerecz Pálné szentesi jómódu gazdálkodó felesége mintegy 2 évvel ezelőtt meghalt. Két gyermeke maradt anyátlan: a husz éves *Mariska*, aki a háztartást vezette és a 11 éves siketnéma *István*. Az anya halála előtt úgy rendelkezett, hogy szállóját a siketnéma István kapja meg.

Két hónappal az anya halála után a leánytestvér

öccsét egyszerűen kihelyezte a disznópajzába.

A szülő jövedelmét már előző évben is magának tartotta meg és mindinkább terhessé vált neki a siketnéma testvér jelenléte, aki minden áron elakarta adni anyai jussát. A félreeső helyre kiűzött fiutestvér élete e naptól kezdve a borzalmak ideje volt.

Enni egyáltalán nem kapott, nagynéha a szomszédok vetettek be

egy-egy koncot a siketnéma tiának, hogy éhen ne haljon.

A szerencsétlen siketnéma fiú a szenvedésekbe lassan-lassan belétörődött. Az utolsó napokban már vizet sem vett magához és apatikusan feküdt az ól sarkában. A szomszédok ekkor azután feljelentést tettek a gonosz leány ellen.

A helyszíre kiszállott rendőri bizottságnak valósággal

erőszakkal kellett behatolni a disznóólba.

A szerencsétlen fiú csontig le volt soványodva és élet már alig volt benne. A bizottság azonnal a szentesi kórházba szállította a szerencsétlen fiút, ahol jelenleg élet és halál között teking.

A gonoszlelkű leányt letartóztatták és szombaton beszállították az ügyészség fogházába.

Kecskés Eszter 22 éves szobalány borzalmas halálugrása a második emeletről

Felejteni jött Debrecenbe s bánatában a halálba menekült - Életbenmaradásához semmi remény nincs

(A Hajdúföld tudósítójától.) *Kecskés Eszter* 22 éves balmazújvárosi születésű szobalány tegnap reggel 4 órakor *Simonffy-utca 2. szám alatti* szolgálati helyén öngyilkossági szándékkal

leugrott a II. emeletről.

A kihívott mentők szállították ki a sebészeti klinikára, ahol azonnal gondos ápolás alá vették a súlyosan sérült szobalányt, de *felépüléséhez nem igen van remény.*

Kecskés Eszter csak pár napja állott be legutóbbi szolgálati helyére és legelső kérdése is mindjárt es volt, miközben lenézett az emeleti lakásból:

— *Meghalna-e az, aki innen leugrik?*

Munkaadója nem tulajdonított ennek a kérdésnek semmit, sőt figyelmentette, hogy bizony jó lesz, ha vigyáz magára, nehogy kiessen, mert **egész életére nyomorék marad.**

Ezzel az egész elvult intézve, mert a szobalány gazdája legnagyobb meglepődésére végezte a napi teendőket s *egésznap vígan nótáztatott*. Kedden délelőtt munkaadója kérdészködni kezdett eddigi szolgálati helye felől, mire *Kecskés Eszter* elmondta, hogy legutóbb Budapesten a *Grünvald-szanatóriumban* volt alkalmazásban, ahol nagyon jó helye volt, de el kellett jönnie, mert egy cseléd pár hónappal ezelőtt a II. emeletről levetette magát és szörnyen halt. Ez az öngyilkosság olyan hatással volt rá, hogy

idegrohamot kapott és hosszabb ideig a szanatóriumban feküdt.

Ezt követően pedig a *vőlegénye* került egy vonat alá, amely darabokra tépte és ez is olyan hatás-

sal volt rá, hogy otthagyta Budapestet és *lejött Debrecenbe felejteni*. Uglátászik azonban *Kecskés Eszter* nem tudta elfelejteni a vőlegényét, mert dacára annak, hogy állandóan jó kedvet mutatott, az *öngyilkosság gondolatival gyakran foglalkozott*.

Erre mutat az is, hogy pár nappal ezelőtt többektől megkérdezte a házban, hogy meghal-e az, aki a II. emeletről leugrik.

Szerdán este sem látszott meg rajta, hogy foglalkozik az öngyilkossággal, mert egész este jókedvűnek látszott. *Hajnalt 4 órakor azonban hangoz sikoltás verte fel a házban lakókat, a szerencsétlen szobalány levetette magát a II. emeletről és*

eszméletlenül terült el a közvezetelen.

Bakk József városi hajdu, a *Simonffy utcai ház* házmestere vette legelőször észre, hogy tulajdonképpen mi történt és telefonált a mentőkhöz, akik azonnal kivonultak és első segélyben részesítették *Kecskés Eszter* t. A lány a kövezetre suhanva, kezét és lábát törte és súlyos belső sérüléseket szenvedett.

felépüléséhez nagyon kevés a remény.

Semmiféle írást nem hagyott hátra s így minden jel arra enged következtetni, hogy pillanatnyi elmezavarásban követte el tetteit.

Magyar ember csak magyar lapot olvashat. — Kévéházban, borbélynál, újságárúnál követelje a **HAJDUFÖLD**-et!!!

Pista alma.

(Táv.)

Langy szellő lengett, égetett a nap.
A zöld mezőben legelt a nyáj.
Limbált a lomb a tűzés nap alatt...

Álomvilágban: forgott a vár...
Mégült a táltos. Ingott a csolnak
a Tündérvárnak tündér-taván.
A nap sugári habot csókolnak
S megtörnek a tó aranyhalán...
... Hajlik a bokor, remeg a bimbó:
Egy kis kezecke keres s talál:
„Hopp, az enyém vagy dalolva-ringó
Szívemnek vágya: csodamadár!”

... Fordult a gyűrű s állott a vár...

... Villogott a kard, csörgött a páncél,
Tűz-okádva fűtt a sárkány,
Kinn füge kéztől csapást csapást ér:
„Szabad vagy tehát szép királylány!”

... Szellőtől ringón uszik a csolnak
A királyi vár tündér-taván.
Vöröslő fényben hattuk dalolnak,
Sajkában: király s királylány...

Kis subán ébred a nagy király.

Távol már bomlik az alkony szárnya,
— Zöld mezőben még legel a nyáj —,
Vöröslő csókot küld a bucsuzásra,
Mítől pirossá pirul a táj.

Az égen görg a vöröslő-korong,
Mély csendbe fúlva hallgat a táj,
Szól a tünkö, kongat a kolomp,
Lázbán ver a szív, ballag a nyáj.
(Nánds, 1926 július.)

MAGHY ZOLTÁN.

Vidéki műkedvelők megszervezése

Sokaktól lemosolyodva, egyszerű primitív eszközökkel csendben dolgoznak a vidéki műkedvelők, a magyar kultúra és igazi napszámosai, kik önzetlen lelkesedéssel, sok áldozattal és küzdelemmel igyekeznek a nép kultúrászínvonalát emelni, nemcsak és szép szóalkotást nyújtani. Talán az első pillanatban nem is fogható fel értéke és jelentősége az a szétszórt munka, melyet a falusi műkedvelői előadások szervezői és szereplői egymástól távol végeznek. Sajnos azonban újabbban a falusi előadásra kerülő szindarabok közt sikerült élelmes üzleti vállalkozóknak a fővárosi harmadrangú színészek és kabarék műsorának fém munkáit, léha és erkölcstelen, művészi szempontból teljesen értéktelen darabjait is becsempészni és így

a lélekmérgezés kezd felütni fejét a józan gondolkodásu falusiak körében is.

A Faluszövetség, mely a magyar falvak kulturális törekvéseinek hosszú esztendő óta hívatott istápolója, megalakulásától kezdve állandóan figyelemmel kíséri a falu műkedvelőinek nehéz munkáját és őket a rendelkezésére álló eszközökkel nagymértékben támogatja. Nagy számban iratott és adott ki műkedvelői előadásra alkalmas szindarabokat, a hosszaforduló műkedvelőknek állandóan utbaigazításokkal szolgál, hivatalos lapjaiban pedig külön rovatot tart fent a műkedvelők részére s fényképeiket díjmentesen közli.

A közelgő őszi hónapokban, amikor a falvakban a kulturális munka megkezdődik, hatalmas arányú akciót akar indítani a falusi műkedvelők megszervezésére és támogatására. Ez akciónak célja, hogy

a falusi műkedvelők tömörüljenek

és a szervezettségben rejlő erőt tökéletesen kihasználva igyekezzenek jelentőségteljes feladataikat betölteni. A Faluszövetség, hogy e na-

gyobb szabású akciójához a szükséges tájékozódást megszerezze, ezúton fordul a falusi egyesületek vezetőihez és műkedvelői előadások rendezőihez, sajnáljuk a Szövetséget tájékoztatni mindazokról a problémákról és szükségletekről, melyek nagytalálóságban felmerülnek. A Szövetség már most is tanácsokkal és utbaigazításokkal látja el a műkedvelőket, ha azok a Faluszövetség központjához (V. Zoltán-utca 8.) fordulnak.

Balmazújvároson is nyomoznak az újabb olaszliszka hamismilliók után

(A Hajdúföld tudósítójától.) A közönség körében némi nyugtalanságot kellett az, hogy az utóbbi napokban ismét egymásután tűnek fel a láthatáron az olaszliszka hamis millióbankjegyek. Ismeretes ugyanis, hogy legutóbb a debreceni vásárpénztárban, majd pedig a Deutsch féle üzletben találtak üzletzárás után egy-egy hamismilliót, tegnapielőtt pedig Cegléden bukkan fel két hamisítvány.

A rendőrség a legszigorúbb nyomozást indította meg a hamisítványok terjesztőjének kizárására, de eddig még semmi pozitív eredmény nem mutatkozik.

A nyomozás megállapította, hogy

a kérdéses napra a debreceni vásárpénztárban kilencvenhét egyén jelentett fizetést s ezek között igen sok volt a balmazújvárosi.

A debreceni rendőrség emiatt átiratot intézett a balmazújvárosi csendőrséghez az irányban, hogy olt is folytassák le a legerélyesebb nyomozást,

mert nem lehetetlen, hogy éppen az egyik odaváló vásáros révén került elő a hamisítvány, talán jóhiszeműségből. Mindazáltal ebben az esetben is a rendőri nyomozás lényegesen megkönnyülne.

A balmazújvárosi csendőrség az átiratra azonnal bekapcsolódott a széleskörű nyomozásba.

Egy órah áldetektív 520 dollárt csalt ki egy Amerikából hazatért gazdától

A furfangos dollárcsalót körözik

Temesvári tudósítónk jelenti: A Kürtös—aradi vonalon egy órah áldetektív furfangos, bár egyszerű módon fosztott ki egy Amerikából rokon látogatásra hazatért oraviczi lakost. Siuc Miklós gazda még a háboru előtt vándorolt ki Amerikába, shonnan most

dollárokkal megrakodva tért haza,

hogy Oravicán élő rokonait meglátogassa.

Utlevélének szabályszerű látmozása után, mikor már órah területen járt a vonat, egy híchorgas, ólahul beszélő ember állt meg előtte és a kezében levő újságból azt olvasta neki, hogy

Romániában sok a hamis dollár.

Pénzügyi detektívnek adta ki magát, felszólította, hogy a nála lévő dollárokat mutassa fel. Az amerikai elő is szedte a mellényébe varrt

1500 dollárját, az idegen gondosan megszemlélte s ezután

520 dollárt magához vett.

mert ezek állítólag hamisak voltak és azt mondta Siucnak, hogy azt Temesváron a Banca Nationalánál kell bemutatni. Magával vitte a parasztot, akit a Korona-szállóban magára hagyott s állítólagos detektív-igazolványa átadása után arra kérte, hogy várja meg, mert a pénzzel azonnal visszatér.

Egy darabig várt a paraszt, ezután bement a Banca Nationalához, ahol álmétkodva vettek tudomást esetéről. Az igazolvány nem volt más, mint a CFB-nek egy gépelt értesítése, amelyben Fallenanu Mihályt arról értesíti, hogy

díjazni állás nincs árszedésben.

Valószínű, hogy az áldetektív azonos volt ezzel a Fallenanu Mihállyal, akit most a detektívek köröznék.

Ravasz trükkel elcsalták egy szilágy-megyei község egész erdejét

Az elmozdított órah polgármester, mint közvetítő

Zilahról jelenti: A felfüggesztett szilágyosmelyi polgármester, Tartia Aurél ellen folyamatban levő fegyelmi vizsgálat nem egy érdekes esetről rántotta le a leplet. Ezek között nem éppen a legutolsó helyet foglalja el az alábbi eset sem.

Pár hónappal ezelőtt Márkaszék község Tartia polgármester közvetítésével azt az ajánlatot kapta egy erdőki termelő magáncégtől, hogy a község

örölési kiterjedésű erdejét cseréljék el a cég egyik erdejével, amely sok tekintetben megfelelőbb

lenne a márkaszékiek számára. Az erdőknél mindkét részről való kölcsönös megtekintése után a vásár megköltése következett. Később, mikor a márkaszékiek beakarták kebelni új erdejüket, kitént, hogy

az erdőt már régen kizsájtították s annak nem a márkaszékiek, hanem az állam a tulajdonosa.

A jóhiszeműségükben kijátszott márkaszékiek most régi erdejük sorsa felől kezdtek tudakozódni, azonban ebben az irányban is keserű meglepetés várt rájuk, ugyanis ekkorára

elcsért erdejüknek már új gazdája volt, aki az előbbi tulajdonostól már a törvényes formák betartásával szerezte meg az erdőt s így természetesen nem hajlandó róla lemondani. Tartia polgármester, állítása szerint, jóhiszeműen járt el a pikáns ügyben s a közvetítést, amiért különben

száz ezer lejt kapott, korrektül intézte el.

Mint hogy a polgármester fegyelmi vizsgálata még folyamatban van, ezt az ügyet is csatolni fogják az élelmes polgármester (többi fondorlatos ügyeihez s legalább a reménye megvan annak, hogy végre Tartia Aurél ur is egyszer a rövidebbet húzza.

Katz, a zsaroló terménykereskedő

(A Hajdúföld tudósítójától.) Katz Sándor berettyóújfalui terménykereskedő zsarolás kísérletének vádjával került a debreceni törvényszékben a vádlottak padjára, ahol tegnap vonta felelősségre a Bod Kálmán tanácselnök vezetése alatt működő büntető tanács. A vádirat szerint Katz Sándor a múlt nyár végén egy levelet intézett ifj. Papp Gyula debreceni lakoshoz, amelyben

feljelentéssel fenyegetőzött,

hogy a 10 mássa busza fedezetére adott váltóját ne kelljen beváltania. A váltó tulajdonosa természetesen a zsarolás miatt feljelentést tett Katz ellen, akit a bíróság a tegnap megtartott főtárgyaláson bűnösnek mondotta ki és jogerős ítélettel 300 ezer korona pénzbüntetésre ítélt.

Feloszlott a debreceni asztalos ipartársulat

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecenben 1878-ben alakult meg az asztalos ipartársulat, melynek alap szabályai kimondták, hogy ha a tagok száma 10 alá száll, akkor az ipartársulat fel kell oszlatni. Ez a szomorú időpont most elkövetkezett az asztalos ipartársulat életében, amennyiben

az ipartársulatlak mindössze 9 tagja van.

Az iparhatóság most mondotta ki, hogy feloszlatja a társulatot, melynek vagyona 207 korona és néhány részvény. Hozzájárult az iparhatóság a szappanos ipartársulat már régebben kimondott feloszlatásához is. Az ipartársulat készpénz vagyona 750 korona, azonban mit ismeretes, vagyont érő régi ezüst holmijai, könyvei, oklevelei már bekerültek

a városi múzeumba.

Igy aztán a régi tisztos, becsületes debreceni ipar emlékeit már csak itt láthatja a rosszabb kornak silány szülőtte, akit már nem a régi híres neves iparosok szolgálnak ki, hanem azok az újak, akik között már nem egy van abból a másik, idegen fajtából is.

Négyfogásos

elsőrendű ebéd 14.000 korona

Belvárosi Transzylvánia étteremben.

URÁNIA

Tom Mix - film!

Az ördögzuhatag és Kelet árnyai

MA

Háromórás műsor!

Páris grófnője

VIGSZINHÁZ

HIREK

1926 augusztus 6. (Péntek)

Prot. Berta. Kath.: Ur sziniv.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Időjárás: Meleg, túnyomóan száraz idő várható. Helyi zivatarok nincsenek ki-zárva.

Gyógyszertárak közötti éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Gyógyarvó (Kossuth-u. 8.) Muraközy (Hunyady-utca 5.) Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66.), Csokonai (Mester-utca 43.) Arany János, (Csepel-utca 77.)

Hírvédelmi szakosztályi gyűlés:

A debreceni Kálvinisták Templom-egyesületének hírvédelmi szakosztálya augusztus 6-án, pénteken délután 6 órakor a Kollégium disztermében tartja rendszeres havi gyűlését, melyre az érdeklődőket ezúton is szeretettel hívja és várja. Belépődíj nincs. A gyűlés előadója Hegedűs Kálmán segédlelkész lesz, aki „A testiség kultúrája” címen előadást tartani.

Broocklyni látogató a debreceni ipari kiállításon. A debreceni ipari kiállításnak érdekes látogatója volt szerdán Kramer Avram személyében, aki a broocklyni U. S. Drug Corporation vezetője. Kramer Avram megtekintette az ipari kiállítást, amely iránt a legnagyobb elismerést fejezte ki és több rendbeli megrendelést is tett.

A város határára helyezik ki a sorompókat. Több panasz érkezett már a várososok miatt, hogy a város szélén lakó egyéneknek is, ha bármily járművel áthaladtak a sorompónál, meg kellett fizetni a kövezetvámot. Most aztán maga a Kereskedelmi és Iparkamara is akciót indított a városnál arra, hogy ezen a sérelmes helyzeten valamiképpen változtassanak. A tanács csütörtöki ülésében foglalkozott az ügygel és elhatározta, hogy a sorompókat ki fogja helyezni a szélén a fentebb említett panaszok kiküszöbölésére. A tanács a sorompók kihelyezésére megtette a szükséges intézkedéseket.

Bodó Jánost a Faluszövetség ügyvezető-igazgatóját Klárafalva község díszpolgárává választotta. Csonka Torontálmegegye egyik derék községe, Klárafalva a Faluszövetség ügyvezető-igazgatóját, Bodó János nemzetgyűlési képviselőt legutóbbi képviselő-testületi gyűlésén egyhangúlag díszpolgárává választotta. A falu népének ez a spontán megnyilatkozása olyan érdemeknek és fáradságtalan munkásságnak az elismerése, amely tulajdonképpen messze túlnyúl egy község szűkebb szféráján. Bodó János fiatal erővel és tapasztalatokkal gazdag tudással munkálkodott közre különösen a magyar falvak fejlesztését célzó törvényhozási munkában. A testnevelés, a leventeoktatás, a népművelés újabb intézményei legnagyobb részben az ő nevéhez fűződnek. Mióta pedig az ország egyik legnagyobb szervezetének, a Faluszövetségnek bizalma a Szövetség élére állította, mint ügyvezető-igazgatót, azóta a legmegfelelőbb helyen érvényesíti képességeit: a magyar falvak gazdasági és kulturális megszervezésének terén.

Zoro és Huru csütörtökön és pénteken személyesen fellépnek a „Meteorban.” Jegyelővétel állandóan.

Iskolakönyveit az összes helybeli iskolák részére ujonnan vagy ócskán már beszerezheti Antalffy József tankönyv- és írószerekeskedésben Szentanna- és Varga-utca sarkán.

Angol szakfolyóirat a debreceni városi múzeum régiséggyűjteményéről

A „Man” című tudományos közlöny vezetőhelyen foglalkozik a hajdusámsói értékes leletekkel

(A Hajduság tudósaitól.) Ez év tavaszán meglátogatta Debrecen város múzeumát V. Gordon Childe angol antropológus és régész, aki azzal a szándékkal járta be hazánkat, hogy a magyarországi őskorról Angliában előadást tartasson és cikkeket írhason. A városi múzeum bronzkori gyűjteménye nagyon megtetszett az angol tudósnak, annyira, hogy megkérte

Zollal Lajos múzeumigazgatót, hogy az angol érdeklődők számára ő írja le a gyűjtemény két legsebb raktár-leletét: a sámsói pompás, pártját ritkító bronzkardot, az ezzel együtt talált tizenkét harci csákányt; valamint a gúzsos három bronzbográcsból és három bronzszilkéből álló sámsói második depót-leletet.

A kivázt ismertetés most jelent meg az angol királyi antropológiai intézet „Man” (az ember) című tekintélyes londoni folyóiratának augusztusi füzetében, vezető helyen, a sámsói bronztárgyakról kívül a vámospércsi gyönyörű bronzcsákány és a sámsói bronztárgyak díszes nagybronzfajak képeivel is illusztrálva és Mr. Gordon Childe magyar szó jegyzetével kísérvé.

Childe szerint a sámsói és vámospércsi bronzfegyverek a magyarországi középső bronzkor régi szakaszából,

a Reinecke-féle B periódusból származnak,

tehát hozzávetőlegesen negyedfélezer évesnél régiebbek; míg a bronzdeáknyek a korai Hallstatti kultúra típusainak felelnek meg. Így ezek is legalább 2900-3000 évesek.

A kiváló angol archaeológus egyetért Zoltalval abban, hogy úgy a fegyverek, mint az edények Magyarország területén is (még pedig a Nyírségben) készülhettek. Ime, Debrecen város múzeumáról, főképpen pedig ennek nagyon jelentős értékű bronzkori kincseiről a „Man” útján a régészettel foglalkozó egész tudományos világ, amely angolul beszél, tudomást szerezhet.

Szerencsétlenség a Déri-múzeumnál. Horváth József 34 éves napszámost, aki a Vasúti-soron lakik, ma déiben a Déri-múzeumnál folyó építkezéseknél rendkívül súlyos baleset érte. Ugyanis egy állvány szétbontása alkalmával vigyázatlanságból egyik ujjja a kötél alá szorult, amely másfél izét leszakította. A mentők a szerencsétlenül járt munkást a sebészeti klinikára szállították, ahol sebtét beközték és gondos ápolás alá vették. Horváth József állapotja egyébként nem súlyos.

Rádió kedvelők figyelmébe. Rádió felszereléshez szükséges anyaggal rendelkezem. Kivánatra rádió speciális kapcsolással jutányos árban beszerezlek. Érdeklődők pontos címét kérem e lap kiadóhivatálában leadni, melynek vétele után azonnal személyesen megjelenek. Kivánatra vidékre is elmegyek.

A Debreceni Vadásztársulat évi rendszeres közgyűlést augusztus 14-én délután 6 órakor tartja meg a város háza tanács termében, melyre a vadásztársulat tagjait ezúton hívja meg az elnökség.

Öröndetes jelenség, hogy végre a messze külföld is igen erős érdeklődést mutat az eddig jóformán semmibe vett, alig ismert magyar kultúra iránt. Ennek bizonyossága az is, hogy Hughes londoni tanár és újságírónak, akinek Debrecenbe érkezéséről a Hajduság legutóbb már beszámolt, az a szándéka, hogy magyarországi tanulmányútján szerzett tapasztalatairól

Angliában előadásokat fog tartani és cikkeket ír az angol lapokban.

Mr. Hughes elsősorban művelődéstörténeti, néprajzi és gazdasági adatokat gyűjt készülő munkájához. De általában érdekli a magyar élet minden megnyilvánulása; mindent nyitott szemmel lát; folyton jegyez és sokat fotografál. Debrecenben dr. Magócs György polgármester utasításából Sörgyi János múzeumi segédőr kalauzolja. Csütörtökön délután megérte az egyetem nagyerdői klinikáit, amelyeknek impozáns külseje és modern berendezése még ezt a nagyarányúhoz szokott praktikus angolt is

teljesen elragadta.

A kollégium anyakönyvtárában meglepetve tapasztalta: mily gazdagon van ott képviselve főként a régiebb angol irodalom. A városi múzeumban egyforma figyelemben részesítette Debrecen város kultúrtörténeti emlékeit és a népművészeti alkotásokat. A múzeumban más kedves meglepetés is érte: Zoltal Lajos múzeumigazgatótól

egész kis gyűjteményt kapott Debrecenről és a Hortobágyról írott különböző kisebb-nagyobb dolgozataiból,

amelyeket igen melegen köszönt meg. Van köztük egy pár olyan, mely angol és német nyelven is megjelent; a többi pedig, miként Hughes ur kijelentette, otthon majd lefordíttatja magának angolra. Sörgyi János kíséretében délután a Hortobágyra rándult ki, honnan ma délután tér vissza. Mr. Hughes Debrecenből a Hegyaljára utazik.

Kábítószerrel csak orvosi rendelésre lehet kiszolgáltatni. Ismeretes, hogy a kormány akciót indított egyes kábítószernek forgalombahozatala, illetőleg azoknak meg nem engedett uton való árusítása ellen. A népjóléti miniszter ezért most be-kérte és felülvizsgálta az összes debreceni drogueriák és gyógyszer-tárak kábítószer számláit. Ezeket azzal küldötte vissza a polgármesternek, hogy a tisztiorvosok útján vizsgáltsa felül az összes debreceni drogueriákat és gyógyszer-tárakat. Ha a számlákból, könyvelésből, leltáról arra jönnek rá, hogy egyes gyógyszereszek orvosi rendelés nélkül is szolgáltattak ki kábítószerrel, úgy az illetők ellen szigorú eljárás indítanak.

A falvidékiek összeírása. A Felvidéki Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete ezúton felkéri egy a végzett, valamint a nem végzett vidéken lakó tagjait, hogy a tartózkodási helyüket és címüket az egyesülettel a további kapcsolat fenntartása céljából levelezőlistán közölni sziveskedjenek. Az egyesület címe Budapest, Podmanitzky-utca 45.

Rádió-műsor. Augusztus 6.

Péntek. Budapest. D. e. 9:30 és 12: Hírek, közgazdaság. 1: A Meteorológiai Intézet időjelentése és vizállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság. 5: A Meteorológiai Intézet időjelentése és vizállásjelentés. — Utána az S. O. S. Embervédelmi kiállítás egészségügyi előadássorozata. — Donáth Gyula dr. orvos előlévője: „Alkohol és a legrendszert.” 5:40: „Három szem vadgezenye” Novella. Irta és felolvassa Kerpely Béla. 5:10: Racz Zsiga cigányzenekarának hangversenye. 7:30: Péchy Blanka a Magyar Színház tagja az választja: 1. Faludi Ferenc: Forgasz szerenese. 2. Arany János: A méh románcja. 3. Csokonai Vitéz Mihály: Reményher. 4. Petőfi: Bors, nyiss nekem tét. 5. Petőfi: Ha... 8: A Filharmóniai Társaság tagjaiból alakult zenekar hangversenye a Budapest Székesfővárosi Állat- és Növénykertben. Komor Vilmos karnagy vezényel. 1. Gond: Marche ye Cortage. 2. Auber: A portici néma Nyitány. 3. Bizet: L. Arlesienne. II. Suit. a) Preludes. b) Menuet. c) Adagio. d) Carillon. 4. Thomas: Mignon. Aorand. Mailart. A remete csengettyűje. Nyitány. 6. Leencava: B. Szászok I. f. N. d. d. Köszeghy Teréz. Tonio és Silvio: Pogány Ferenc, Canio: Somló József. 7. Monusko: Halka Ábránd. 11: Chopin Est phonolán. 1. Ballada. Op. 47. As. dur. 2. Concert. Op. 11. Allegro maestoso. Romanes. Larghetto. Roudo vivace. 3. 5. Etude. Op. 10. a-moll. E dur, ciamoll. Ges. dur, C dur. 4. Scherzo. Op. 39. cis-moll. 5. Nocturne. Op. 37. G dur. 6. Prelude. Op. 28. F dur. 7. Polnais. Op. 44. fis-moll.

Külföld: Bécs (521 és 582.5) D. u. 4.15: Hangverseny. 7: Sportolad. 8: Szonáta-est. Berlin (504 és 571) D. u. 5: Hangverseny. 8.50: Schumann Robert emlékhangverseny halálának évfordulójára alkalmából Boross (418) D. u. 4.30 és 8.25: Hangverseny. Lipse (420) D. u. 4.30: Hangverseny. 7.45: Érdekes történetek zenekészéssel. Este 9-12: Táncezen. München (485) D. u. 4.20: Hangverseny. 7: Tarkast. Róma (425) D. u. 5: Hírek, tőzsde. 5.30: Jazzband. 9.25: Hangverseny. Zürich (513) D. u. 4: Táncezen. 8.15: Dalest. London (365) D. u. 6: Könyvnyit. zene. 7: Zenekritikai előadás. 7.40: Sport, 8.30 és 10.05: Hangverseny.

Lillafüredi társas kirándulást rendez augusztus 20., 21., 22-én a Kárpátgyógyászat. A kiránduláson résztvevők minden természetjáró. Jelentkezni lehet 15-ig Springer József könyvkereskedőnél, kárpátgyógyászat tagnál. Résztvételi díj kárpátgyógyászat tagoknak és feljeggel rendelkezőknek 280 ezer korona, szabadjeggel rendelkezőknek 230 ezer korona, ebben benne van az ut oda vissza, villamos, iparvasut, vacsorák, elszállásolások, ebédek és reggelik. Indulás Szent Istvan napján reggel félnyolckor vagy hajnali három órakor. Program: Péntek, aug. 20-án indulás Debrecenből, reggel érkezés, délbe Miskolcra, a város megtekintése utánál villamosra, majd később az iparvasutal Dösgyőr-Hámoron át Lillafüredre, a telep megtekintése után Sainva-forrás eredetéhez, onnan vissza Hámorba, hol vacsora és elszállásolás. Szombat reggel 9 iparvasutal Omassára, onnan gyalog gyönyörű hegyi utakon Jávorkútra, onnan a kerek-völgybe a Csipkés-kúthoz, ebéd szabadban bogracsból, vissza Omassára, onnan iparvasutal Lillafüredre. Vasárnap reggel koránkelés, séta a Garadnavölgyben, a Zsófia kilátó, Szeletbarlang és az új csepőkbarlang megtekintése után iparvasutal vissza Miskolcra, onnan hazaindulás.

Orvosok figyelmébe! Müller: Klinikai recipia könyv új kiadása megjelent. Dr. Orsós Ferenc: Tudomány, művészet és hit. Mindkét munka kapható Antalffy József könyvkereskedésében.

Molykár ellen legnagyobb megóvó és beraktározó vállalat Vég Gyula Ferenc József-ut 4.

Akkumulátor töltés, mindentféle villamos javítás. Parti Ferenc, Hatvan-u. 58.

SZÍNHÁZ

Morgószínházak közleményei:

Péntek, Szombat, Vasárnap
Augusztus 6, 7, 8

Vigszínház
Háromórás műsor! „Páris gróf-
néje” mind a négy rész egy előadás-
ban, a főszerepekben Mia May, Emil
Jannings és Wladimir Gaidelrow. Ez
a hatalmas filmalkotás, amelyet Joe
May mesterileg rendezett, teljesen
új példányban kerül bemutatásra.
Nem szükséges a közönség figyel-
mét külön felhívni erre a gyönyörű,
igalmas és kivitelében megrázóan
drámai filmre, hiszen már majdnem
mindenki ismeri. Az előadások pén-
teken és szombaton 6 és 9, vasár-
nap 3, 6 és 9 órakor kezdődnek.

Úrunk

Két slóger egy előadásban: I.
„As örökösuhatag”. Kolorádói törté-
netet 6 felvonásban, a főszerepben
Tom Mix. Tom Mix ebben a szere-
pében nem annyira a lovas bravou-
rokra fekteti a főszűt, hanem in-
kább a művészi játékra, ami igen
jól sikerül, bár ez a film is bővel-
kedik az igalmas, nyaktörő mutat-
ványokban. II. „Kelet arnyai”. Exo-
tikus történet 6 felvonásban, a fő-
szerepekben Mildred Harris és Frank
Mayo. Ez a mindenképpen igalmas
történet felidézti előttünk India egész
varását és szépségeit, harcok vad
örzsekkel trkijak és tessik érde-
kessé a darabot.

Jönnek: „Tul sok a pénzünk”
Lewis Stone és Anna Nilssonnal.
„Nem egyformák az asszonyok”
Adolphe Menjou és Norma Shearerrel.
„A titkos parancs” Edmund Lowevel.

Meteor-mozgó

Csütörtökön és pénteken: „A
próbelegények”. Filmskeccs. Zoro
és Huru személyes felléptével és
„Marica grófnő” Harry Liedtkevel.
Két és félórás műsorok! Mérsékelt-
ten felemelt helyárrakkal. Előadások
fél 7 és 9 órakor. Jegyelfvétel állandóan

TESTEDZÉS

A DEAC vasárnap atlétikai versenyt
rendez a nagyerdői pályán. A ver-
senyen úgy az ifjúsági, mint a
szenior atléták számára vannak ki-
írva a versenyszámok. A fővárosból
s a vidékről is valószínűleg több
neves atléta fog indulni. A versenyen
200 m. előnyverseny, 1000 m. sik-
futás, ifjúsági és 100, 300, 500,
2000 m. síkfutás, 110 m. gátfutás,
gerely- és diszkoszvetés, magat ugrás,
távolugrás és rudugrás szeniorszámok
kerülnek előntésre.

Kisörölték a selejtezőmérkőzése-
ket. Mint ismeretes, a kerület tanácsa
az elsőosztályban szereplő egyesülte-
tek létszámát 9-re emelte fel, ezért
az alosztályok győztesének selejtező-
mérkőzést kell játszaniok a követ-
kező sorsolás szerint:

Augusztus 20. DMTE—KIKSE
Augusztus 22. KIKSE—KSE
Augusztus 29. DMTE—KSE

Ezeken a mérkőzéseken dől el,
melyik két egyesület kerül be az
elsőosztályba.

Poloska,

svábbogár, patkány, egér

biztosan kiírható szab. írtószerekkel.

Nagyon olcsón kaphatók

STERN festéküzletében
Piac-utca 10. sz. Biháival szemben.

Nyilttér

Nyilalkozat.

A T. H. f. évi augusztus hó 5-én
megjelent „A jog- és pénzügyi bi-
sottiság ülése” című cikk 2-ik pont-
ját képező tárgysorozatra feleletem
az, hogy én becsületében sérteni és
rágalmazni senkit nem szoktam és
ez csak tévedés lehet.

Materly Mihály
máv. tiszt.E rovatban közöltétek nem vállal fele-
lősséget a szerkesztőség.

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0-0072 35

Zürich: zariat

Budapest 0,0072.35 Berlin 123.05, New-
york 516.50 London 2518.—, Páris
15.20 Milánó 17.87/1, Prága 15.30,
Belgrád 9.11, Szófia 3.75, Bukarest
2.40 Varsó 57.50, Bécs 78.10, Hollandia
207.50, Brüsszel 14.95

Hivatalos devizafolyamok:

Angol font 347.025—349.025, belga
frank 2010—2090, cseh korona 2119—
2192, dán korona 18.930—18.990, dinár
1983.75—1263.75, dollár 71025—71325,
francia frank 2020—2100, hollandi forint
28640—28790, lengyel zloty 7800—8100,
leu 827—335, leva 514—520, lira 2385—
2465 német márká 16.992—17.042, osztrák
schilling 10.097—10137, norvég korona
15.635—15.685, svájci frank 13 821—13.871,
svéd korona 19.105—19.165.

A nemestémpiacon az üzleti tevékeny-
ség szűk keretek között mozgott. A ma-
gánforgalomban a huszkoronás aranyat
280—291.000, az ezüst egykoronást 5600—
7000, az ezüst forintos 15—16.000, az
ezüst ötkoronást 29—30.000 koronával je-
gyesték. Az értéktözsde a szinarany
gramjáért 47.700 koronát fizettek.

Gabonatözsde

A készáru piacon szintén lanyhuló az
irányzat, mert a fokozódó kínálattal szem-
ben a kereslet meglehetősen tartózkodó.
A tözsdei előjele a 77 kg-cs búzát szár-
mazás szerint 365—875.000 koronával je-
gyesték.

A rozspiacon csak kisebb tételek ce-
reltek gazdát 130—235.000 koronás áron.
A szomszédos államok piacain a magyar
búza iránt a kereslet egyelőre jelentéke-
tlen. A bécsi terménytözsde a 79 kg-os
tisztavideki búzát 4.50, a 78 kg-os búzát
pedig tranzit Hegyeshalom 40 schilling-
gel jegyzik. A tiszti terménytözsde a
77 kg-os magyar búza 55 dollárig olcsó-
bított.

A liszt- és őrleménypiacon a forga-
lom minimális, mert a belső fűgyasztás
csak az azonnali szükséglet fedezésére vá-
sárol, a kiviteli üzlet pedig egyelőre szű-
netel. A malinok a nullásiüzlet 5800—
6850 koronával jegyzik.

A terménykiképek piacán csak a zab iránt
tapasztalható élelkebb érdeklődés. A za-
bot budapesti paritásában 235.000 koroná-
val kínálják. A tergerpiacon lanyhább az
irányzat, ennek ellenére azonban kötés
alig történik.

A magpiacon szintén nem történt kötés.

Állatvásár

A sertésvásáron az irányzat tartott ma-
radt. Arak: zsirsértés öreg elsőrendű 15—
15.25, másodikrendű 14—14.5, fiatal nehéz
16—16.24, közép 15.25—16, könnyű 13.5—
14, ezedelt közepes 15—15.5, süldő 18
ezer korona elsőszű kilogramonként. —
Zártvásár árai: szalonna nagyban 18.5,
zsir 22.25, szalonnás félsértés 18—19
ezer korona kg-ként.

58/1926. vh. szám

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel
közölni teszi, hogy a hajduböszörményi
kir. járásbíróságnak 1925. évi Pk. 3067.
számu végzése következtében dr. otrókocsi
Nagy Sándor ügyvéd által képviselt Kiss
Ernő javára a biztosítási végrehajtás ut-
ján lefoglalt ingók, ugymin: lovak, csikó
nyilvános árverésen eladatnak. Mely árve-
rés a tökékövetelés, a már megállapított
költések erejéig a már teljesített fizeté-
sek betudásával Hajduduházon, Pallag-
puszta 10. hr. szám alatti lakásban leendő
megtartására 1926. évi augusztus hó 19-ik
napjának délelőli 10 órája határidőül kitű-
zetik és ahhoz a venni szándékozók ezen-
nel meghívottak.

Kelt Hajduböszörmény, 1926. július 8.
Báti Bálint s. k. kir. bír. végrehajtó

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Lakásesere. Egy szoba, előszoba, kis
konyha, magas földszint, villanyal, ol-
csó lakbérrel, csinos kis lakás, elose-
relendő 2 szobás egészséges, tiszta la-
kással. Timár-utca 17 756

Szerény butorozott szobát keresek konyha-
használatul augusztus hó 15-re. Aján-
latot a kiadóba ármegjelöléssel „fizetek”
jellegére 835

Különbejárattal butorozott szoba esetleg
teljes ellátással is azonnal kiadó. Iskola-
utca 8. 854

Különbejárattal elegáns butorozott utcai
szoba tizenötödikére kiadó. Arany Já-
nos 44. 859

Butorozott szoba kaspulatti különbejárattal
kiadó. Széchenyi-utca 18. 862

Különbejárattal szép, tiszta utcai butoro-
zott szoba azonnal kiadó. Török Bálint-
utca 25. 864

Kölszobás lakást keresek esetleg kertés-
gekben kerfellel együtt. Cim a kiadóhiva-
talban. 871

Szerény butorozott szobát keres fiatal
húspár ágynemű nélkül, de konyha-
használatul augusztus hó 15-re havi
300—350 ezer koronáig. Ajánlatot a
kiadóba „Allandó” jellegére. 869

Öres udvarra vagy közös konyhára nyíló
szobáért aranykoronás lakbért fizetek.
Ajánlatot a kiadóba „Lakás” jellegére. 870

Butorozott udvari szoba köspontban kiadó
Hüvelyes-utca 6 874

Ajánlat

Tankönyvet elad, vagy becsorél
Harmathy könyvke-
reskedése és antiquarium, Fűvészkert-
utca 14.

Aromás, zamatos kávét Király üzletében
vevő előtt pórkölik. Dégenfeld-tér 11.
szám.

Király kávéi mégis a legjobbak! Olcsó
kiadós, kiválóan zamatos.

Gallért közelít, inget hóféhéren mos, vasal
Wacha, Simonffy 55

Fehérnemű himzést, szszurozást olcsón vál-
lalok. Teleki-utca 96, hátul az udvar-
ban. 793

Paplant varni házhoz megyek. Meghívást
„Paplan” jellegére a kiadóba kérek: 689

Egy drb 9x12 friss lemez ingyen előhívás-
sal csak kettőzre. Springer könyv- és
fényképezési szaküzletében 816

Pórfekt varrónő napi 50 ezer koronáért
házakhoz ajánlkozik. Vidékre is elmegy.
Cimet a kiadóba kéli leadni. 822

Diványokat, hencsereket, matrácokat, gar-
niturákat heti és havi részletre is ké-
szítek. Házhoz, vidékre is megyek. Gaál
Gábor kárpitor, Piac-utca 40. 769

Kardjavitás, nickelés (90.000 K) kard-
gyárban gyönyörű kivitelben. Felvétel:
Kulcsár, Kálvin-téri üzlete. 868

Ügyes cserkészek 18—16 évig naponta 40
ezer koronát kereshetnek. Cim a ki-
adóban. 866

Kereslet

Állásnélküllek rövidesen elhelyezkedhet-
nek általunk. Ötvenezer korona költség
beküldése ellenében esetenként értesít-
jük a hozzánk beérkezett tüzsedési he-
lyekről. „Meteor” iroda Budapest, Vilmos
császár-ut 60.

Ki lenne kegyes egy szegény tehetséges
14 éves fiúnak, egy leendő Munkácsy-
nak karácsonyig, míg az 1. II. polgári-
ról összevont vizsgát tehet, kosztot szál-
lást adni Ertesítést Kováts tanító Klapka
46. alá kérem. 831

Porissasónyeg megvételre kerestetik. Sző-
nyegszöveshez leány felvétetik. Csoko-
nai-utca 44 829

Szobafestő és mázolótanulónak ajánlkozik
egy 18 éves ügyes, jó megjelenésű fiú.
Cimet a kiadóba kérek. 855

Kutya oktatáshoz, tanításához értőt kere-
sek, ugyanott egy selyem pincs és egy
5 hetes bernáthegyi kutya eladó. Cim a
kiadóban. 860

Pórfekt két három holdat keresek megvé-
telre. Ajánlatokat a kiadóba kérek
„Föld” jellegére hely és minőség meg-
jelölésével. 872

Forgács urifodrász

Arany János-utca 2.

Eladás

Magyar Nemzet Története 10 diszkötésben
új állapotban olcsón eladó. Csillag-utca
82. 464

Eladó tizedes mázsa, borona, vetőgép, ten-
geridaráló, talajömörítő, használt és új
szekerek, he emagfejítő, kikészített dísz-
nőbőrök, bőrfedeles hintó. Király-utca 9.
szám. 851

Átmeneti kabát mikádó eladó Garay-utca
16. Udvari lakás: 873

Ebédőberendezés elköltözés miatt eladó
Péterfia-utca 42; földszint jobbra 865

Terményes, burgonyás, korpás használt
szákok eladók. Cim a kiadóban 867

Vegyes

Alexredes urat, ki vasárnap egy civil ur
társaságában lakásomat nézte kérem ke-
ressen fel. Hatvan utca 29. 868

Menjen

Debrecenben bármely házba, hol
szép fürdőszobát lát, ezt biztosan
FÜLÖP MIKLÓS bádogos és sze-
relőmester készítette.

Lásson

Debrecenben vízvezetéki, csatorná-
zási kifogástalan munkát, az bizto-
san FÜLÖP MIKLÓS mesteri mun-
kája.

Vegyen

fáradságot, maga keresse fel Csapó-
utca 3 alatti FÜLÖP MIKLÓST és
kérjen díjtalan költségtérítést.
Telefon 917.

Özv. Kelemen Ferencné
kézimunka szalonja

Ágyterítők, függönyök, fillet csip-
kék, himzések a legolcsóbb áron.
Minták, rajzok, saját tervezések!
Piac-utca 19. szám 11.

Woerl-féle összes úti könyvek

BAKOSS LASZLÓ gazd, akad. tanár:
Gazdasági baromfitenyésztés című műve
125 szöveg közötti és 32 szines ábrá-
val, ára 150 ezer korona

J. TURGENYEV: Faust — Első szere-
lem legújabb 2. elbeszélése kapható
CSÁTHY FERENC
EGYETEMI KÖNYVKERESKEDÉS R.-T.
Debrecen. Ferenc József-ut 8

Mint a bomba

ugy hat a debreceni asszonyok-
nál az a hír, hogy női divat-
drukat legjobban és legolcsóbb-
ban SCHÖN ARTHUR divat-
druházában, Csapó-utca 4. sz.
a. vásárolhatunk. Itt van leg-
szebb választék ruhaszövegekben,
vásznakban és fehérneműekben.

Hirdet a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat
nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59.